HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לעלמה פטורה. שמיטה יכולה לבטות יפה ואין דרך בנין אלא מאסה למבראה שרואה ושומה: **וכן.** מילתא אחריתי דאמרי משום סרוך. **בגע לדוס הוא הבא בקניס שקורין טיפוי"ר.** המעמיד אחלב בקניה. ול"ג מאבן עושה כמין כלי גמי ונותן הקפוי בתוכו ומי אחלב שהן נסיוכי נוטפין ולועזין קורן אנקיי"ס: **המכבד.** את הבית: **והמרבץ.** במים להרבין את האבק אלא יעלה: **חייב חטאת.** לקמיה מפרש טעמא דהרודה חלות דבש חייב משום טולש [ב] (מאבן חייב משום בורר) ומכבד ומרבץ משום גורה: **אחד זה ואחד זה.** אחד שבת אחד יום טוב ואחד יו"ט: **משום שבות.** דילמא כי כניס ליה ממלמלין הגומות שבניח מאליהן והוי גוין: **קטיל קני בגבמא.** חותך קניס מן הסגר הוא. לא ידע לפרש שמה: **מפרק.** כמו מפרק משאור שפורק חוכל ממקום שנתכסה בו והוי תולדת דש. ואית דאמרי מולדה דקולר ולא היא דלאו מחובר הוא אלא פקיד ועקיר וקאי בעטיני הלד כמבואר בקשיס ולשון מפרק נמי לא שייך למימר אלא לשון חולש: **בורר.** חוכל ממין פסולת: **זורח.** לרוח הבית ולפת לתניס היתה: **בבל העיר.** אחיה אחת מהן שמא ואחת מהן מבה: **מהבלא.** שהיה אחת עולה ומרבה הבל: **ואו אדעתאי.** לא הייתי זכור. וכיוצא פירשו לא הייתי יודע לי: **אשה חכמה.** אשת ר"מ או אם ר"מ שמעה מחניה: **מרבעת ביפה.** רוחצת קיטוניות בזוית זו וכוסות בזוית זו: **לרבי שמעון.** דלבר שאין מתכוין מותר והמרבץ אינו מתכוין להדיח עפר בגומא ולהשוות הבית אלא שלא יעלה אבק: **מתני' הפותח מעזיז נקוב חייב.** דהוי כממוכר ליונק מן הקרקע ע"י הנקב שמריח למלוחית הקרקע ואפילו הנקב בדופני

[א]כוחלת משום צובעת [ג]גודלת ופוקסת משום בונה וכי דרך בנין בכך אין [ב]כדדרש רבי שמעון בן מנסיא [ו]ויבן ה' אלהים את הצלע מלמד שקילעה הקב"ה לחוה והביאה אצל אדם שכן בכרכי הים קורין לקלעיתא בניתא תניא [ד]ר"ש בן אלעזר אומר גודלת כוחלת ופוקסת לעצמה פטורה לחברתה חייבת וכן היה רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי אליעזר [ה]אשה לא תעביר [ט]סרק על פניה מפני שצובעת תנו רבנן [זז]החולב והמחבץ [ח]והמגבן בגרוגרת [י]המכבד והמרבץ והרודה חלות דבש שגג בשבת חייב חטאת הזיד ביום טוב לוקה ארבעים דברי ר' אליעזר וחכ"א [יא]אחד זה ואחד זה אינו אלא משום שבות רב נחמן בר גוריא איקלע לנהרדעא בעו מיניה חולב משום מאי מיחייב אמר להו משום חולב מחבץ משום מאי מיחייב אמר להו משום מחבץ [יב]מגבן משום מאי חייב אמר להו משום מגבן אמרו ליה רבך [יג]קטיל קני באגמא הוה אתא שאיל בי מדרשא אמרו ליה [יד]חולב חייב משום מפרק [ט]מחבץ חייב משום בורר [יב]מגבן חייב משום בונה המכבד המרבץ והרודה חלות דבש שגג בשבת חייב חטאת הזיד ביו"ט לוקה ארבעים דברי רבי אליעזר [טו]א"ר אלעזר [טז]מ"ט דר' אליעזר דכתיב [יז]ויטבול אותה ביערת הדבש וכי מה ענין יער אצל דבש אלא לומר לך מה יער התולש ממנו בשבת חייב חטאת אף חלות דבש הרודה ממנו בשבת חייב חטאת `אמימר שרא זילחא במחוזא אמר טעמא מאי אמור רבנן דילמא

אתי לאשויי גומות הבא ליכא גומות רבא [יח] תוספאה אשבחיה לרבינא דקא מצטער מהבלא ואמרי לה מר קשישא ברי' דרבא אשבחיה לרב אשי דקא מצטער מהבלא א"ל לא סבר לה מר להא דתניא הרוצה לרבץ את ביתו בשבת מביא עריבה מלאה מים ורוחץ פניו בזוית זו ידיו בזוית זו רגליו בזוית זו ונמצא הבית מתרבץ מאליו א"ל [יט]לאו אדעתאי תנא אשה חכמה מרבצת ביתה בשבת [כ]והאידנא דסבירא לן כר' שמעון שרי אפי' לכתחלה: **מתני'** [כא]התולש מעציץ נקוב חייב ושאינו נקוב פטור ור"ש פוטר בזה ובזה: **גמ'** רמי ליה אביי לרבא ואמרי לה רבי חייא בר רב לרב תנן רבי שמעון פוטר בזה ובזה אלמא נקוב לר"ש כשאינו נקוב משוי ליה ורמינהו ר"ש אומר אין בין נקוב לשאינו נקוב אלא

גמ'

תימה לר"י כיון דמותר לגבן בי"ט מן המורה לפילו בפסבר [כ] לפילו לא יהא מותר מדרבנן אלא בדלא לפסבר אם כן נפל ביתו בי"ט יהא מותר לבנותו בי"ט דמתוך שהותר בנין לצורך דמגבן הוי משום בונה כדאמר בסמוך מותר נמי שלא לצורך ובנלבד שיהא צורך היום לאכול בתוכו שלא יכנו שרב ושמש וי"ל דלפסור מדרבנן להוי עובדא דחול כי היכי לפסורין בתיגה והרקדה ביו"ט: **שרא זילחא במחוזא.** תימה דבשלילי תמיד נשחט (סס ד' סה.) תנן במעשה בחול כך היה מעשה בשפת אלא שהכהנים מדיחים את העזרה שלא ברצון חכמים ומפרש בגמ'[ט] דשלא ברצון חכמים היינו שלא ברצון ר' אליעזר דאי ברצון חכמים אפילו בשבת נמי הוה ואין שבות במקדש דתניא במכבד ומרבץ בו' ומדמוקי מתני' כר"ש משמע דמחייב מדאוריימא אפי' בעזרה לפיכה והכא משמע דברלפה ליכא משוי ול"ל דבהדחה ליכא משוי גומות טפי שהיו מתמלאות הגומות שבין רובד לרובד ש"מ בעזרה נמי לא לסור לר"ש אלא משום שבות אלא אפילו בהדחה ליכא לפיכה מיהו מטאת לר"ש ומתיר אפילו בשבת ונוהג אפילו במקדש וכמה שבות אסכמן במקדש [כב] אפי' במרחץ דעיקולין (דף קכ:) אבל ברבנן לא תמיר אפי' שבות כיון דאפי' בלא לפיכה לא הוי לדידהו אלא איסורא דרבנן אלבך אינו נוהג במקדש: **והאידנא דקי"ל כר"ש שרי אפי' לכתחלה.** פה"ג שרי ביצוד מהאי טעמא אפי' בדהוקין ואין נראה לר"י דבפרק כל הכלים (נקמן דף קכד:) אמר ר' [כג] אליעזר אף מכבדות את תמרה מותר לטלטלן ופריך אי משום דלא נחא ליממ ר' [כד] אליעזר אפי' בשל תמרה [כה]משמע דפשיטא ליה לרבי אליעזר מאן דשרי לרבי שמעון משום הכי מלמכתו לאיסור ואי משום דלא נחא ליממ ר'